

Got Alcohol? : Drinking on Purim

1. שו"ע או"ח סי' תרצ"ה סעי' ב'

חייב אינו לבסומי בפוריא עד דלא ידע (ד) בין ארור המן לברוך מרדכי.

2. כתר שם טוב, כרך ב' עמוד תקמ"ט

איך חייבו חכמים להשתכר בפורים, וכמה תקלות יוצאות מהשכרות נח ולוט יוכיחו

טעם שחייבנו רז"ל להשתכר מפני שכל הנסים שנעשו לישראל בימי אחשוורוש היו על ידי משתה כי בתחילה נטרדה ושתי מן המלכות ע"י משתה היין שנאמר (אסתר א, י) ביום השביעי כטוב לב המלך ביין אמר להביא את ושתי וגו' ובאה אסתר תחתיה ע"י משתה (שם ב, יח) ויעש המלך משתה גדול וגו' את משתה אסתר עשה וגו' וכן ענין המן ומפלתו ע"י משתה היין, ולכן חייבו להשתכר בפורים מפני שבא הנס ע"י משתה היין שעשתה אסתר ועתה יהיה נזכר הנס הגדול בשתית היין (אבודרהם שם).

3. עמק ברכה לר' אריה פומרנציק ת"א תשל"ז, עמ' קכ"ו

בשם רי"ז סולוביצ'יק: משום דבכל המועדות עיקר מצוות שמחה אינו אלא לשמוח בהשם, ובשר ויין אינו אלא סיבה לערר השמחה... אבל בפורים כיון דכתיב "משתה ושמחה", נמצא שהמשתה עצמה היא גוף המצוה בלי שום תכלית של שמחה ועל יסוד זע של מצות משתה תקנו דין זה שחייב לבסומי עד דלא ידע

4. משנה ברורה או"ח סי' תרס"ח סעי"ק ט"ז

ומכריז משיב הרוח וכו' - מבואר לעיל בסימן קי"ד ע"ש. מה שנוהגין באיזה מקומות שאחר מנחה של יו"ט ראשון קובעין עצמן לשתות עד מערב ולפעמים נמשך ד"ז עד שעה ויותר בלילה שלא כדין הוא מפני כמה טעמים א) דקי"ל בסימן צ"ט דאם שתה יין כדי רביעית אל יתפלל אף שיכול לדבר עדיין בפני המלך וה"ה אם שתה שאר משקין המשכרין עי"ש בסק"א ואפילו אם שותה שאר משקין שאין משכרין כיון שהגיע ספק חשיכה חל עליו חובת קידוש ואסור לטעום עד שיקדש ואפילו לאחר קידוש הלא מעוכב לאכול מחמת ק"ש של ערבית ואינו מותר רק טעימה בעלמא דהוא מיני פירות או פת כביצה ולא יותר אכן יש לחפש עליהם זכות דרבים מדכרי אהדדי ולא יבואו לשכוח תפלת ערבית אבל עכ"פ יש ליזהר שלא לשתות אז משקה המשכר ומבואר הכל לעיל בסצ"ט ס"ק א' וב'.

5. עירובין סה.

אמר ר' חייא כל המתיישב ביינו יש בו דעת ע' זקנים יין ניתן בע' אותיות וסוד ניתן בע' אותיות נכנס יין יצא סוד.

א"ר חנין לא נברא יין אלא לנחם אבלים ולשלם שכר לרשעים שנא' תנו שכר לאובד וגו'

6. משלי פרק לא:ו

תנו-שכר לאובד; ויין, למרי נפש.

7. מגילה ז.

אמר רבא: מיחייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי. רבה ורבי זירא עבדו סעודת פורים בהדי הדדי. איבסום. קם רבה שחטיה לרבי זירא. למחר, בעי רחמי ואחייה. לשנה, אמר ליה: נייתי מר ונעביד סעודת פורים בהדי הדדי! אמר ליה: לא בכל שעתא ושעתא מתרחיש ניסא.

8. רמב"ם הל' מגילה וחנוכה פרק ב' הלכה ט"ז

כיצד חובת סעודה זו--שיאכל בשר ויתקן סעודה נאה, כפי אשר תמצא ידו; ושותה יין, עד שישתכר ויירדם בשכרות.

9. ספר אבודרהם, פורים

או שמא מפני שלא היו רגילין לשתות יין כדאמרינן בירושלמי (פסחים פ"י) רבי יונה שתי ארבע כסי בלילי פסחא וחזיק רישיה מדפסחא ועד עצרתא. ר' יהודה ב"ר אלעאי שתי ארבע כסי וחזיק רישיה עד בי חגא ועל כן היו מתבסמין ומרגישין במעט יין אבל אנחנו שרגילין בו ואין אנו משתכרין מהרה אין לשתות יין כל כך ע"כ.

10. שו"ע או"ח סי' תרצ"ה סעי' ב'

הגה: וי"א דא"צ להשתכר כל כך, אלא שישתה יותר מלימודו (כל בו) וישן, ומתוך שישן אינו יודע בין ארור המן לברוך מרדכי.

11. משנה ברורה שם, סעי"ק ד'

בין ארור המן - שזה מפלה ראשונה שניטל [ה] נקמה רבה ממנו ועוד טובה יתרה מזה גדולת מרדכי שבירכו הקב"ה שעלה למעלה ראש והנה קודם שנשתכר נתן בודאי תודה להש"י על שתי הטובות וע"כ אחז"ל שלא יפסיק מלתן שבה ע"ז בשמחה עד שיבוא לידי כך שלא יבחין עוד מה בין טובה זו לזו. ועיין בא"ז דמ"מ יראה להיות זהיר בענין נט"י וברכת המוציא ובהמ"ז ויהיה שמחה של מצוה ועיין בפמ"ג שכתב דענין סעודת פורים ומתנות לאביונים ומשלוח מנות אפשר דצריך כונה ע"ז לשם מצוה:

12. שעה"צ שם, סעי"ק ה'

ט"ז והגר"א. ועיין ביד אפרים ביאור נחמד בזה. ומגן אברהם פירש בשם יש אומרים, דארור המן בגימטריא תק"ב כמו ברוך מרדכי ומשנשתכר עד שלא ידע לחשב הגימטריא פטור מלהשתכר עוד:

$$\begin{array}{r} \text{א ר ר ו ר מ נ} \\ 502 = 50 + 40 + 5 + 200 + 6 + 200 + 1 \end{array} \qquad \begin{array}{r} \text{ב ר ו ר מ ר ד כ י} \\ 502 = 10 + 20 + 4 + 200 + 40 + 20 + 6 + 200 + 2 \end{array}$$

13. כתר שם טוב, כרך ב' עמוד תקמ"ח

וכתב אבודרהם שם, עמ"ש רבא (שם במגילה) עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי יש מפרשים על שיתחלף לו המן במרדכי ומרדכי בהמן וי"מ כי ארור המן עולה למנין ברוך מרדכי ור"ל עד דלא ידע לכוון החשבון, ובעל המנהגות כתב ונראה בעיני שפיוט היה על בית הראשון עונין ארור המן, ועל הבית השני עונין ברוך מרדכי, וצריך צלולתא שפעמים שאין אדם מתכוין וטועה, והרב ר' יצחק (אולי הוא ר"י בן גיאת) עשה פיוט בדוגמא לזה וגו' עי"ש.

14. שו"ע או"ח סי' תרצ"ה סעי' ב'

(מהרי"ל). ואחד המרבה ואחד הממעט, ובלבד שיכוין לבו לשמים.